

پرسش و پاسخ در خصوص بیماری هاری با معاون بهداشتی و رئیس مرکز بهداشت شهرستان آران و بیدگل - بهمن ۱۴۰۳

❖ در خصوص بیماری هاری مختصری توضیح دهید؟

■ بیماری هاری یک بیماری کشنده است که توسط ویروسی که به سیستم عصبی حمله می کند ایجاد می شود. ویروس هاری در بزاق پنهان شده و معمولاً توسط گازگرفتن حیوان یا انسان آلوده به فرد سالم منتقل می شود. فرم انتقال دیگر که چندان شایع نمی باشد ریخته شدن بزاق آلوده بر روی زخم باز، مخاط چشم، بینی و یا دهان است. هاری یک مشکل جدی بهداشت عمومی در بیش از ۱۵۰ کشور و منطقه، به طور عمده در آسیا و آفریقا است. این بیماری بین حیوان و انسان مشترک می باشد. طبق گزارش وزارت بهداشت عامل ۹۹ درصد بروز بیماری هاری در انسان، گزش سگ می باشد. هنگامی که ویروس، سیستم عصبی مرکزی را آلوده می کند و علائم بالینی ظاهر می شود، هاری در ۱۰۰ درصد موارد کشنده است.

■ در ۶ ماهه اول سال ۱۴۰۳، ۴۵۲ هزار و ۱۷۸ مورد حیوان گزیدگی در کشور رخ داده که ۱۳ مورد فوتی داشته است. در سال ۱۴۰۲ بالغ بر ۳۸۶ هزار و ۵۲۱ مورد حیوان گزیدگی داشتیم که ۱۸ فوتی بر جای گذاشت.

❖ دقیقاً چه حیواناتی و از چه طریقی بیماری را به انسان منتقل می کنند؟

■ هاری در انسان ناشی از گزش حیوان هار است. ویروس از طریق بزاق حیوان منتقل می شود. حیوانات مزرعه مانند سگ، گاو، اسب، بز، خرگوش و حیوانات وحشی مانند شغال، خفاش، گرگ، روباه و سمور در صورت ابتلا می توانند هاری را منتقل کنند.

■ اصلیتین راه سرایت بیماری از طریق گازگرفتن حیوانات می باشد.

■ در مورد گربه و گربه سانان از طریق پنجه کشیدن انتقال بیماری صورت می گیرد.

❖ اولین و مؤثرترین اقدام پس از گزش توسط حیوان هار چیست

■ در صورتی که شخصی مورد حیوان گزیدگی قرار گرفت، باید آرامش خود را حفظ کرده ولی گازگرفتنی را نادیده نگیرد. زخم را به طور کامل با آب و صابون شسته و به سرعت به مراکز بهداشت درمان-پیشگیری هاری (به آدرس: آران و بیدگل - خیابان حضرت ولیعصر (عج) - بیمارستان سیدالشهداء (ع) - مرکز درمان پیشگیری هاری تلفن ۰۳۱۵۴۷۳۷۷۶۶) مراجعه کنید تا مطابق دستورالعمل رفتار شود. امروزه با پیشرفت علم و ساخت واکسن بیماری های مختلف، هاری قابل پیشگیری است.

❖ علائم بیماری هاری چیست؟

■ علائم بیماری هاری در سگها، گربهها و راهوها ممکن است متفاوت باشد که عمدتاً شامل ترس، حالت تهاجمی، ریزش بزاق از دهان، بلع سخت، گیج بودن و تلو تلو خوردن و تشنج است. علائم بیماری هاری در حیوانات وحشی مبتلا ممکن است تنها شامل اختلالات رفتاری باشد. برای مثال حیوانی که به طور معمول فقط در شبها دیده می شود به صورت سرگردان در طول روز دیده می شود. علاوه بر علائم هاری ذکر شده

در سگ و گربه، اسب، گاو، گوسفند و بز ممکن است گوشه گیر شوند، به خود آسیب برسانند و یا به نور حساس شوند.

■ در صورت ابتلای انسان به بیماری بعد از طی دوره کمون (نهفتگی) علائم اولیه به صورت خستگی، بی‌اشتهایی، بی‌قراری، انداختن آب دهان، گاهی سوزش و خارش در محل گزیدگی بروز می‌کند. در مرحله تحریک پذیری علائم بی‌قراری، خروج کف از دهان، احساس خستگی، ترس از نور و ریزش اشک از چشم بروز پیدا می‌کند. انسان‌ها به طور کلی نسبت به تمام محرک‌های فیزیکی، شیمیایی، حسی و بویایی عکس‌العمل شدید نشان می‌دهد، ولی این عکس‌العمل‌ها و رفتارهای تهاجمی یک تا پنج دقیقه بیشتر طول نکشیده و در فواصل پیدایش آن‌ها بیمار خسته و کوفته، آرام و بی‌حال می‌افتد. بیمار به تدریج با افزایش و تشدید انقباضات عضلانی و نخوردن غذا و نیا شامیدن آب ناتوان و فرسوده شده و سپس وارد مرحله اغما می‌شود و در اثر انقباضات شدید عضله قلب و بالاخره فلج دستگاه تنفسی فوت می‌کند.

❖ در پایان چه توصیه‌ای برای پیشگیری از هاری دارید؟

- غذای حیوان خود را بیرون از منزل قرار ندهید. این کار باعث جذب حیوانات وحشی و ولگرد میشود.
- حیوانات وحشی نباید به عنوان حیوان خانگی نگهداری شوند. این کار نه تنها غیرقانونی است بلکه این حیوانات توانایی بالقوه مبتلا کردن صاحبان خود و سایرین را به هاری دارند.
- حیوان وحشی‌ها را ممکن است رام به نظر آید ولی هرگز به آن نزدیک نشوید. به کودک خود بیاموزید که "هرگز" به حیوانات ناآشنا نزدیک نشود، حتی در مواردی که حیوان آرام به نظر میرسد.
- در صورتی که احساس می‌کنید یک حیوان غیرمعمول به نظر می‌رسد آن را به مراکز دامپزشکی اطلاع دهید.
- حیوانات خانگی را نزد دامپزشکتان برده تا واکسن‌های مناسب را تزریق کند.
- از در معرض تماس قرار گرفتن حیوان خانگی‌تان با سایر حیوانات جلوگیری کنید.
- گربه و سگ‌هایتان را درون منزل نگهدارید و بر سگ‌هایتان هنگامی که خارج از منزل هستند نظارت داشته باشید.